

Helena Mellander haastatteli tri Norberto Keppeä ja tri Claudia Pacheco Veleiroksessa 13.01. 2002

- HM: Psykoanalyysi tai -terapia ei vieläkään ole kovin yleistä Euroopassa ja Skandinaviassa. Siis ajatellaan, että se on vain sellaisia ihmisiä varten, jotka ovat olleet onnettomuudessa tai kokeneet jotakin hyvin väkivaltaista tai ovat hyvin masentuneita. Mitä te ajattelette tästä?
- TRI KEPPE: Asia on näin. Yleensä, ei vain Skandinaviassa, vaan ennen kaikkea Yhdysvalloissa, Kanadassa ja useimmissa muissa maissa ihmisillä ei ole mitään käsitystä siitä, että sellainen asia kuin sairaus on olemassa sisäisessä, psyykkisessä elämässämme. Yleensä ihmiset tietävät, että on fyysisiä sairauksia. Tuskin maailmassa on ainoatakaan ihmistä, joka ei olisi käynyt lääkärissä hoidattamassa fyysistä tai elimellistä ongelmaa. Psykologisia kysymyksiä, mielenhäiriöitä ei tietoisesti tunnisteta. Ihmisillä ei yleensä ole vähintäkään tietoisuutta siitä, että kaikki fyysiset häiriöt, kaikki sosiaalisten suhteiden häiriöt aiheutuvat psykologisista syistä. Esimerkiksi ihminen, joka ei tee työtä, tai on hyvin aggressiivinen, tai eristäytyvä ... puhumattakaan rikollisista ja epärehellisistä ihmisistä ... he ovat kaikki sairaita. Olen havainnut, että ainoa tapa hoitaa fyysistä tai elimellistä sairautta – kuten migreeniä, [cephalalgia], sydänvikoja, ruuansulatusvaivoja, mitä tahansa – ainoa tapa todella hoitaa niitä on kaikki nämä sairaudet aiheuttavan psyykkisen tekijän osoittaminen. Analyttisen trilogian tiede on ainutlaatuinen maailmassa. Olemme täysin paneutuneet ohjaamaan ihmisiä tähän ytimeen, sisäiseen elementtiin – siis psykologiseen elämään. Me yritämme ensisijaisesti katsoa sisäisiä ongelmia. Niin kauan kuin ihmiset eivät tajua, että kaikilla ulkoisilla ongelmilla – olivatpa ne kehon elimellisessä osassa, tai sosiaalisessa kanssakäymisessä, perheessä, tms. – että niillä on syynsä psyyken sisällä, niin kauan kuin ihmiset eivät tätä tajua, jokainen ihminen on kykenemätön todella ratkaisemaan mitään ongelmaa.
- HM: Mutta eikö sellaisillakin ihmisillä, joilla ei ole fyysisiä ongelmia, joiden keho toimii hyvin, voi olla sisäisiä ongelmia?
- TRI KEPPE: No, selittäisin sitä näin: ei ole ainoatakaan ihmistä, joka ei olisi sairas, ainakin psykologisesti. Portugalissa on sanonta: "Meissä kaikissa on vähän lääkäriä ja vähän hullua." (*De medico e de louco, todos temos um pouco*). Näemme mielellämme osan tästä: sen lääkäriosan. Emme halua nähdä tai myöntää hulluuttamme. Ja meidän on oltava suorapuheisia tässä asiassa – kaiken kaikkiaan ihmiskunta on hyvin sairas. Ihmiskunnan suurin ongelma, kaikkien ihmisten, varsinkin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa on se, että he eivät tajua, että pahin ongelmamme ei ole jokin fyysinen sairaus, kehossa oleva sairaus, vaan pahin ongelma on henkinen sairaus. Ja mitä vähemmän ihminen havaitsee tätä, sitä hullumpi hän on.
- HM: Ja miten tämä psyykinen sairaus ilmenee ihmisen elämässä?
- KEPPE: Luulen, että haluat sanoa, että ihminen näyttää terveeltä, eikö niin? Että sairaus on sairautta vasta, kun esiintyy vakavaa oireilua, kun ihminen alkaa kirkua kadulla tai kuolata tai lopettaa yht'äkkiä syömisen. Mutta asia ei ole niin. Jos esimerkiksi ihminen on mukana yhteiskunnassa, hänellä on työpaikka, ja äkkiä hän ei näytäkään pystyvän tuottamaan sitä, mitä hänen pitäisi tuottaa. Hän haluaa lääkärintodistuksen päästäkseen heti sairaslomalle, tai haluaa lopettaa työnteon moneksi päiväksi, tämä osoittaa erään tyyppistä sairautta ihmisessä.

- PACHECO: Luulen, että tavallisesti ihmiset eivät kiinnitä riittävästi huomiota siihen, mikä on oikeastaan *kaikkein* tärkeintä: ihmisen psykologinen elämä, persoonallisuuden sisäiset tekijät. Tietysti sosiaalinen elämä ja fyysinen, orgaaninen elämä on tärkeää. Emme kiellä sitä. Mutta ne ovat seuraustekijöitä, jopa toissijaisia psyykkisen elämämme tärkeyteen nähden.
- Siis, tarkastellessamme kaikkia yhteiskunnassa olevia häiriöitä, kaikkia häiriöitä fyysisessä ruumiissamme, tri Keppen keksinnöt ja viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, että *alkusyy* on aina ihmisen sisimmässä. Koska mielemme komentaa kaikkea muuta. Mieleemme antaa komentoja fyysisille elimillemme, johtaa yhteiskuntaa, ohjaa taloutta, määrää tavasta, jolla hoidamme planeettaamme. Ja jos katsomme sairauksien aiheutuvan vain orgaanisista tekijöistä – tulehduksista, riippuvuuksista, yhteiskunnallisista tekijöistä, työstä ja stressistä ja yhteiskunnan jännitteistä – hoidamme vain pinnallisia tekijöitä. Todellinen syy, joka synnyttää näitä häiriöitä, on ihmisen psyykessä. Miten hän organisoi yhteiskunnan? Miten hän ravitsee itseään? Miksi hän juo? Miksi hän polttaa? Miksi hän on alistunut rahan orjaksi? Miksi hän on ryhtynyt työnsä, tehtävänsä orjaksi? Kaikelle tälle on psykologiset syyt, joita tri Keppe tutkii integraalisessa psykoanalyysissä.
- KEPPE: Sanoisin näin: ihmiset ovat sisimmältä olemukseltaan sairaita. Tavallisesti ajattelemme, että eksistenssin ja essenssin välillä on raja. Useimmat ajattelijat, useimmat tiedemiehet yleensä, uskonnolliset ihmiset luulevat, että ihmisellä on sairas ruumis ja täydellinen sielu. Ei se nyt ihan niin ole. He sanoisivat, että on iso ero sisimmän olemuksen – energeettisimmän osan tai sen, mitä he sanovat sieluksi – ja olemassaolon – eksistenssin, sen, mitä ihmisen elämä on – välillä. Mutta ihminen on vain **yksi**. Jos hänen elämänsä on huonoa, jos se on hyvin epäterveellistä, se johtuu siitä, että *essensiltään*, sisimmältä olemukseltaan, hän on sairas. Tämä on oikeastaan suuri helpotus jokaiselle, joka alkaa pitää itseään hyvin sairaana psykologisesti, eikä vain orgaanisesti tai sosiaalisesti. Että hänellä on valmiiksi vääristynyt sisin olemus, sairas sisin olemus.
- HM: Mutta eikö ihminen masennu tästä näkemyksestä, että hän on sairas, että hän on valmiiksi sisimmältään tuhoutunut?
- K EPPE: Ei. Tämä on hyvin kiinnostava kysymys. Useimmilla ihmisillä on käsitys, että vasta kun olet tietoinen ongelmasta, **vasta silloin** sinulla on ongelma. Siis he ajattelevat, että **tieto** aiheuttaa ihmiselle ongelman. Asia on tasan toisinpäin. Jos ihminen on esimerkiksi masentunut, tai jos hän aiheuttaa itselleen ja muille paljon onnettomuuksia, ja hän tietää tämän ongelman, **silloin** hän voi ratkaista sen. Ymmärrätkö? Yritänpä selittää sitä näin: jos ihminen kulkee tiettyyn suuntaan ja tulee valtavan kuilun reunalle, no, jos hän tietää, että se on olemassa, hän astuu syrjään välttääkseen sitä. Hän ei putoa sinne. Sama pätee psyykkisessä elämässä: jos tiedämme olevamme itsemurhaan tai väkivaltaan taipuvaisia, emme koskaan tee itsemurhaa tai hyökkää toisten kimppuun. Siis, tieto, tietoisuus, on se tekijä, joka antaa ihmiselle suunnan. Jos hänellä on tietoisuus, vaikka se olisi pahuudesta, se johtaa ihmisen hyvään.
- PACHECO: Tässä on toinenkin näkökohta. Useimmat normaalit ihmiset ovat tietoisia siitä, että he eivät ole täydellisiä, että heillä on ongelmia, että heillä on toisinaan neurooseja ja manioita. Eikö? No, jos ihmisellä on käsitys, että se on jotenkin epänormaalia, hän pakottautuu täydellisyyden naamarin taakse. Hän ei voi näyttää neuroosejaan kenellekään – ei edes itselleen. Ja tämä on hyvin neuroottista käyttäytymistä. Ja lisäksi se on ihmiselle vaarallista. Koska silloin hän alkaa etäännyä yhteydestä ongelmiinsa ja elää yhä enemmän sosiaalisen maskinsa mukaan, eräänlaisessa sosiaalisessa tekopyhyydessä, teeskennellen tasapainoista käyttäytymistä, missä

hän ei onnistu kovinkaan hyvin. Mutta jos hän tietää, että jokainen ihminen syntyy ongelmiseen, ja että hänellä tulee aina olemaan ongelmia, kuten jokaisella, ja se on "normaalia", tämä rauhoittaa häntä.

KEPPE: Ehkä sinun pitäisi puhua geneettisestä tekijästä.

PACHECO: Niin, kaikki ovat nykyään synnynnäisesti vaurioituneita psykogeneettiseltä rakenteeltaan. Me olemme kaikki sellaisia. Meillä on synnynnäisiä geneettisiä ongelmia. Joten ei ole enää kysymys siitä, mitä pitäisi tehdä ollakseen normaali, ollakseen täydellinen. Jos yritämme sitä, asetamme itsemme liikekannalle, tulemme yhä sairaammiksi, yhä jännittyneemmiksi kunnes saatamme kehittää jonkin stressisairauden. Se on melkein emotionaalisen jännitteen ylikuormittamista. Koska ihmisen on *pakko* olla normaali, *pakko* olla täydellinen, *pakko* olla mukava, *pakko* käyttäytyä sen mukaisesti. Nyt, jos hän tietää, on tietoinen, että jokaisella on jo syntymään viallinen psykogeneettinen rakenne, niin hän välittömästi rentoutuu vähän.

KEPPE: Siis Claudia, johdumme päätelmään, että *terve* ihminen on sellainen, joka pitää itseään hulluna, joka näkee sairautensa.

PACHECO: Joka hyväksyy itsensä.

KEPPE: Ja sairas ihminen on sellainen, joka pitää itseään terveenä. Tämä on kiinnostavaa dialektiikkaa, tämä, minkä keksin, mikä osoittaa, että mitä huonompaa ihminen pitää itseään, sitä parempi hän on, ja mitä parempaa hän pitää itseään, sitä huonompi hän on. Sairaampi. Siis se, että, joku pitää itseään aika arvottomana, on merkki siitä, että hänellä on paljon arvoa. Ja jos hän asettuu toisten yläpuolelle, hän on lähes arvoton.

HM: Miten te suhtaudutte Freudin, psykoanalyysin isän, keksimään alitajunnan käsitteeseen?

KEPPE: Freud oli nero. Hän loi lähes täydellisen menetelmän ihmisen psykologista hoitamista varten. Hän sisällytti Jungin työn ajatusten assosioimiseen. Hän tutki paljon unia. Siis, hän otti käyttöön sohvan esimerkiksi. Ihminen makaa sohvalla eikä voi nähdä analyttikkoa. Freud oli tässä aivan oikeassa. Hän ymmärsi perusasiat. Hän teki lyhyen yhteenvedon siitä, miten ihmistä hoidetaan. Ja Wienissä, missä aluksi asuin ja tein töitä, olimme sitä mieltä, että sairaanhoidon teknisen puolen osalta Freud oli täydellisesti oikeassa.

Kuitenkin hän erehtyi täysin teorioissaan, myös alitajuntaa koskevissa ajatuksissaan. Hän ajatteli, että ihmisellä on valtava tiedostamaton alue, alitajunta, syvällä persoonallisuudessaan. Ja että vähä vähältä, kun ihminen pääsisi syvemmälle, ja hän menisi pohjalle asti hakemaan sieltä esiin elementtejä, hän vähitellen paranisi. Minun tutkimustulokseni ovat aika erilaisia. Sain paljon vaikutteita toiselta itävaltalaiselta, Viktor Franklilta. Työskentelin Franklin kanssa pitkän aikaa Wienissä. Olen päätellyt, että ihminen sairastuu, koska hän toimii vastoin tietoa, vastoin tietoisuuttaan, ja siten vastoin sitä, minkä tietää. Kaiken, mitä hän ei halua tietää, hän torjuu. Tämä tietoisuuden torjunta aiheuttaa kaikki ihmisen ongelmat, ei alitajunnaksi tai tiedostamattomaksi nimitetyn kokonaisuuden olemassaolo. Itse asiassa Freudillakin oli aluksi tämä ajatus.

HM: Tarkoittaako tämä, että tiedostamatonta ei ole olemassa paikkana ihmisen sielussa?

- KEPPE: Ei, ei ole. "Kyllä" on olemassa, mutta "ei" on vain se, mikä kieltää "kyllän". Tutkitaanpa metafysiikkaa yrittääksemme selittää tätä. Tutkimustyöni perustuu enimmäkseen Parmenideen metafysiikkaan. Hän siirsi myöhemmin tutkimustuloksensa Sokrateelle ja sieltä Platonille ja muille ajattelijoille. Metafysiset periaatteet ovat olemassa vielä tänäänkin. Ajattelemme, että nykyään käytämme parin viime vuosisadan tiedettä, tai että ajattelemme nykyaikaisesti. Mutta se ei ole mahdollista. Totuus on yksi. Jos joku yksilö kaksi tai kolme tuhatta vuotta sitten puhui totta, se pitää paikkansa ajan loppuun asti. Ei ole yhtä totuutta täällä ja toista, päinvastaista totuutta tuolla. Siis Parmenides osoitti, että paha ei ole olemassa itsestään – että paha on sitä, kun ihminen *kieltää* hyvän. Siten soveltaen tätä suurta ajatusta tietoisuuden kysymykseen: ihminen sairastuu, kun hän antaa etusijan sellaiselle, mitä ei ole olemassa. Se on tietoisuuden kieltämistä. Se on fantasiaa. Sen takia ihminen vaipuu houreisiin. Hän haluaa elää houreissa, ei todellisuudessa.
- PACHECO: Emme siis sano, että tiedostamaton olisi olemassa kuin instanssi tai kokonaisuus psykologisessa tai psyykkisessä elämässämme. Sanomme mieluummin, että yksilö *tekeytyy* tiedostamattomaksi. Toisin sanoen hän rajoittaa tietoisuuden kenttäänsä esimerkiksi kateudella. Hän ei halua nähdä toisten hyviä ominaisuuksia, toisten onnea, toisten tai elämän kauneutta. Tai hän tekeytyy tietämättömäksi omista ongelmistaan, puutteista, joita hänellä on. Siis hän rajoittaa tietoisuuttaan. Hän peittelee, hän pyyhkii pois, hän torjuu, sopivasti unohtaa tekijät, joiden näkemistä hän ei halua hyväksyä. Tämä on jotakin muuta kuin se, mitä Freud ajatteli, sillä tämä on rajoitus, jonka ihminen asettaa tietoisuudelle. Se ei ole luonnostaan tapahtuva asia. Ja tämä tietoisuuden rajoittaminen tekee ihmisestä sairaan ja luo valtavan jännityksen, koska pohjimmiltaan tiedämme näistä asioista, emme vain halua myöntää, että tiedämme.
- HM: Perinteisessä terapiassa, perinteisessä psykoanalyysissä, asiakas useimmiten käsittelee pääasiassa lapsuusajan kysymyksiä, ongelmia vanhempien kanssa. Haluaisin tietää, pidättekö te myös tätä tärkeänä.
- KEPPE: Kyllä, tämä on hyvin tärkeää. Mutta se ei ole perustavaa laatua. Jos tutkit psykoterapian koulukuntia, ne kaikki, myös Freud, pitää perustavan tärkeänä esimerkiksi kysymystä vanhempien antamasta kasvatuksesta. Jos isä on sellainen tai tällainen ja äiti kanssa, varmasti vanhempien taholta tuleva kohtelu vahingoittaa poikaa. Ja mihin se on meidät johtanut? Nykyisessä yhteiskunnassamme ihmiset ajattelevat olevansa kasvatuksen uhreja. Ihminen saattaa sanoa vaikka: "En pyytänyt syntyä." Niin tällä "ettei pyytänyt syntyä" hän sanoo, että hän oli sen uhri, että vanhemmat antoivat hänelle elämän. Tällainen sairas ajatus yhteiskunnassa on, ja se on välittynyt monille ihmisille, myös psykoanalytikoille.
- PACHECO: Ajattele, jos mielisairauden peruskomponentti on projektio, ajattele sitten, miten paljon tri Keppe on yksinkertaistanut mielisairauksien tutkimusta. Ennen kyetäkseen hoitamaan sairasta yksilöä ihminen käytti paljon aikaa diagnoosin tekemiseen. Esiintyikö maanis-depressiivisen psykoosin oireita, milloin ilmeni epilepsian tai skitsofrenian merkkejä? Siis integraalisessa psykoanalyysissä tri Keppe on yksinkertaistanut paljon psyykkisten sairauksien hoitoa. Koska hän huomasi, että jokaisen sairauden pohjalla – epilepsian, skitsofrenian, pakkomielleiden, pinttyneiden neuroosien, kaikenlaisten psyykkisten häiriöiden – perussyy on projektio. On oikeastaan paranoidista nähdä ongelmien syy ulkopuolella, henkilökohtaisesta tahdosta irrallisissa tekijöissä. Sellaisessa suuntauksessa ihminen tuntee aina olevansa uhri. Ja se pahentaa sairautta, lisää levottomuutta ja ahdistusta, koska hän ei voi ratkaista ongelmaa. Jos lapsuuden traumoja tuodaan analyysiin, ne interiorisoidaan tri Keppen näkemyksen mukaan. Siis jos isä on aggressiivinen, äiti sensuroiva, äiti kastroiva tai mitä tahansa, nämä

asiat interiorisoidaan. Ihmistä rohkaistaan näkemään omassa itsessään noita tekijöitä. Esimerkiksi kastroiva äiti muuttuu potilaaksi itseksensä hänen itsensä kastroidessa omaa elämäänsä. Aggressiivinen isä...

- KEPPE: Ennen näitä löytöjä, ongelma pysyi vanhempien ongelmana.
- PACHECO: Aggressiivinen isä sitten muuttuu aggressiivisuudeksi, joka asiakkaalla on omassa sisimmässään, joskus se suuntautuu häntä itseään vastaan, hänen omaa elämänsä vastaan tai toisten elämää vastaan. Eikä hän huomaa, miten hän hajottaa elämäänsä. Siis jos ihminen interiorisoi, hän voi todella vapautua. Kyse on vapautumisprosessista, koska kaikki nyt on ihmisen sisimmässä.
- KEPPE: Niin, yhteyden avulla ihmisen sisimpään. Siis ihmisen sairaus ei aiheudu ulkopuolelta. Jos henkilö sanoo: "Mieheni kohtelee minua huonosti, siksi olen sairas", tai "Vaimoni on sellainen, siksi olen sairas", sanomme ei, ongelma on todellisuudessa siinä, että miehen tai vaimon toiminta osoittaa valittajalle, miten hän itse toimii. Sairaus on aina näkemyksen kadottamista ihmisestä itsestään.
- PACHECO: Ja sitä on paranoia ja projektio.
- KEPPE: Siksi sanotaan, että ihminen ei ole oma itsensä.
- HM: Olen ajatellut paljon tätä projektioikysymystä, Koska on eräs asia, jota olen nähnyt paljon, enkä tiedä, onko Brasiliassa niin, mutta Ruotsissa on hyvin suuri ongelma lasten ja vanhempien välillä. Ikään kuin nuoruusiässä olisi jonkinlainen kapina. Erityisesti 15- ja 16-vuotiaiden keskuudessa. Monet jopa vieraantuvat vanhemmistaan ja tappelevat ja muuttuvat heidän vihollisikseen. He eivät osaa käsitellä sitä, eikä osaa yhteiskuntakaan.
- KEPPE: Katsokaapa, miten uskomattoman onneton asia luotu virheellisellä suuntautumisella. Sillä jos psykologia sanoo tämän – että tietynlainen ympäristö aiheuttaa kaikki sairaudet, se kannustaa yksilöä hyökkäämään tai vieraantumaan yhteiskunnasta. Muuten, monet näistä käsityksistä tulevat Jean Jacques Rousseaulta, joka sanoi, että yksilö syntyy hyvänä ja että yhteiskunta vääristää hänet; yhteiskunta, joka kierouttaa ja turmelee henkilön. Siis tämä periaate ilmaisee, että sosiaalinen ympäristö kannustaa yksilöä hyökkäämään yhteiskuntaa vastaan, tai jopa ryhtymään rikolliseksi, koska hänen mielestään hänen pitäisi saada ne rikkaudet, joita rikkailla ihmisillä on. Tällaisista ihmisistä voi tulla kleptomaaneja tai he tekevät jotakin muuta rikollista. Siis katsokaa valtavaa tuhoa, jonka virheellinen tieteellinen suuntaus on aiheuttanut ihmisille.
- PACHECO: Jokainen teoria, joka rohkaisee ihmistä syyttämään toisia omista ongelmistaan, auttaa tekemään ihmiset hulluiksi.
- KEPPE: Hulluus määritellään näin, Claudia – kun ihminen luulee, että toinen on vastuussa siitä, mistä hän kärsii.
- PACHECO: Esimerkiksi avioliitossa, sukulaisten välisissä tai työelämän ihmissuhteissa, kun toinen alkaa syyttää toista siitä, että tämä on hänen ongelmiensa syy, syntyy jännitys, jota on vaikea käsitellä. Kotona, toimistossa, missä tahansa sairaus ilmeneekin, se on projektio. Siis tätä joudumme aina työstämään, toimistoissamme, työpaikoilla, perheissä. Siinä se on.
- KEPPE: Siispä, meidän on pääteltävä, että sairaus on asennekysymys. Pohjimmiltaan, sairaus aiheutuu virheellisestä asenteesta, jonka ihminen on omaksunut. Tämä antaa meille paljon toivoa, sillä normaalisti, kun ihminen muuttaa käytöstään, kun

hän parantaa käytöstään, hän voi jopa korjata synnynnäisiä geneettisiä tekijöitä. Hän voi myös korjata ongelmia, joita hänellä on ollut yhteiskunnassa, ympäristössä, jossa hän kehittyi. Havainto, että he voivat viettää normaalia elämää, on hyvin tärkeä ihmisille.

HM: Mutta entä stressi. Nyt Euroopassa monet ihmiset kärsivät burn-outista, he ovat hyvin väsyneitä.

KEPPE: Väsyneitä mistä?

HM: Sitä haluaisin kysyä. Lääkärit sanovat, että se johtuu työstä, että ihmisen on lopetettava työnteko. Sitten monessa tapauksessa hän pysyy poissa työelämästä vuosia. Hän ei halua nähdäkään toimistoa, jossa työskenteli.

KEPPE: Tässä täytyy nähdä kaksi tekijää. Ensiksi, meidän on tarkasteltava, mitä ihminen tekee, sanokaamme, tervettä työtä – työtä, joka hyödyttää yhteiskuntaa – vai päinvastoin, jos hän työskentelee aseteollisuudessa, tai keinottelee rahalla. Koska kaikki *sellainen* työ aiheuttaa valtavaa stressiä. Toinen tarkasteltava asia on ihmisen ajatus työstä. Jos hän ajattelee, että työ voi vahingoittaa häntä, niin se on inversio. Ja ihmisen on hyvin tärkeää havaita, milloin olemme invertoituneita – esimerkiksi voimme pitää rahaa jonakin oikein hyvänä ja työtä jonakin pahana. Tai meillä voi olla asenne, että työtä tehdään rahan ansaitsemiseksi, terveemmän näkemyksen sijasta, että työssä on kysymys sisäisestä kehitymisestä, evoluutiosta, kasvusta.

PACHECO: Tämä nostaa esiin ihmisluonnon toisen puolen. Mitä varten meidät on luotu? Mitä varten olemme syntyneet? Olemme syntyneet, kuten tri Keppe sanoo, toteuttamaan hyvyyttä, kauneutta ja totuutta. Ja jos emme pyri tähän, taipumuksenamme on sairastua.

Nyt tähän liittyy jotakin, mikä on tekemisissä epäonnistumisen, rajoitusten ja ongelmien kanssa. Joka kerta kun yritämme tehdä jotakin, vaikka miten hyvää, teemme aika paljon virheitä. Niin käy. Ja jokaisen tekemämme virheen myötä valitsemme tavallisesti toisen kahdesta tiestä – tarkastelemme tietoisuutta virheistä joko pelolla tai vihalla. Ja nämä tunteet, se, että vastustamme tietoisuutta virheistämme, näkyy joko jatkuvana vihana tai jatkuvana pelkona. Se synnyttää psyko-neuro-immunologisen epätasapainon. Emme halua nähdä olevamme väärässä. Ja se saa meidät tuottamaan hormoneja tasapainottomasti. Adrenaliini, noradrenaliini, asetylkoliini, kaikki nämä hormonit muuttuvat hallitsemattomiksi, aiheuttavat hyvin suurta jännitystä, kutistumista ja se johtaa stressiin. Ja kas, maan pinnalla ei ole ainuttakaan ihmistä, joka ei tekisi virheitä. Ja mitä enemmän ihminen saa aikaan, sitä enemmän hän näkee virheitä. Ja jollei hän kehitä virheiden näkemisen sietokykyä, hän muuttuu yhä toimeettommaksi, hänellä on vähemmän energiaa, vakavassa tapauksessa hän voi jopa tulla katatooniseksi. Koska vain hyvän toiminnan kautta saamme elämän energiaa.

KEPPE: Voimme sanoa seuraavasti: **kaikki** tietoisuus on tärkeää, ei vain tietoisuus hyvistä asioista. Yksilön on tärkeää tietää, että hänen on tehtävä hyviä asioita. Tietysti tämä tietoisuus on jokaisessa. Mutta tärkein tietoisuus, mitä voi olla, koska me ihmiset olemme hyvin sairaita henkisesti, on se, että ihmiset näkevät, että he **ovat** hyvin sairaita. Meidän on nähtävä, että huolimatta siitä, miten paljon ihmiset haluaisivat tehdä hyvää, he tekevät aina sitä, mikä on pahaa. Tämä pahojen asioiden näky luo valtavasti energiaa ihmiselle itsensä kehittämiseen. (En ole varma, onko tässä lauseessa järkeä)

- PACHECO: Täsmälleen! Ja olin sanomassa, että vain ihmisillä, jotka ovat aikaansaavia, jotka tekevät asioita, on paljon tietoisuutta omista virheistään. Nämä asiat kulkevat aina käsi kädessä.
- HM: Entä yhteiskunnallisesti, eikö ole parempi olla näyttämättä heikkouttaan, virheitään ihmisten luottamuksen saavuttamiseksi? Eikö ole parempi näyttää vain sitä, mikä on hyvää?
- KEPPE: Tietysti, sitä ihmiset pitävät ihanteellisena. Näethän, miten amerikkalaiset ovat hallinneet maailmaa tällä. He saapuvat maahan sanoen: "Minä olen iso kiho, minä osaan tämän, katsokaa tätä," ja kaikki sanovat, "ooooh, oikein hyvä" ja uskovat siihen. Mutta kun ihminen tulee psykoterapiaan, hänen on aika nähdä omat virheensä. Ei välttämättä sanoa: "Katsokaa, minä olen rosvo", vaan alkaa katsoa. Ymmärrätkö?
- PACHECO: Ihmisen täytyy saada enemmän tietoisuutta. Sillä psykologisessa elämässämme on niin, että mitä enemmän ihminen salaa tai sensuroi virheitään, sitä enemmän hän näyttää virheitään toisille.
- KEPPE: Ja myös päinvastainen pitää paikkansa – mitä enemmän virheitä ihminen näyttää itselleen, sitä vähemmän hän näyttää muille. Itse asiassa, menenpä vielä pitemmälle – kun ihminen pitää *itseänsä* arvottomana, silloin kaikki muut pitävät häntä pyhimyksenä.
- PACHECO: Juuri niin. Kuten Yhdysvaltojen esimerkissä. Jo jonkin aikaa he ovat onnistuneet huijaamaan maailmaa sanoen, että he ovat demokratian puolustajia jne. Mutta tänä päivänä näemme, että mitä enemmän he salaavat itseltään tietoisuutta omasta tasapainottomuudestaan, sitä vaarallisemmilta he vaikuttavat muusta maailmasta.